

Хацько В.О., здобувач гр. МЕ-22М
Андрощук І.О., канд. екон. наук., доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

КЛЮЧОВІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ МІСТА

У контексті євроінтеграційного курсу України та запровадження реформ щодо оптимізації адміністрування та делегування повноважень стратегічне управління сталим розвитком міста характеризується фрагментарністю та неузгодженістю. Для підвищення загального добробуту населення та створення правової бази для мешканців міст, які є вирішальними факторами для досягнення сталого розвитку та вирішення різноманітних соціальних викликів, необхідно переоцінити та вдосконалити процес управління розвитком міст в Україні. Це передбачає переоцінку сучасних підходів до вивчення сталого управління в світлі економічного прогресу країни та екологічного стану її міст.

Щоб досягти Цілей сталого розвитку, необхідно знайти баланс між соціальними, економічними та екологічними проблемами. Розуміючи принципи сталого просторового розвитку, варто визнати, що прагнення до сталого розвитку є гострою науковою проблемою. Дослідження цього аспекту охоплює різні напрями, охоплюючи ефективну взаємодію та реорганізацію соціальних, економічних, екологічних, інформаційних та інноваційних елементів у контексті людської діяльності. Кінцевою метою виступає задоволення різноманітних потреб як сучасних, так і майбутніх поколінь.

Залежно від рівня соціально-економічної системи, сталий розвиток варто розглядати у глобальних, національних, регіональних та локальних межах, які ми визначаємо як:

- рівень глобального сталого розвитку має уніфікований характер: соціально-економічний розвиток міжнародного суспільства, охорона і відтворення навколишнього природного середовища, збалансований розвиток усіх процесів біосфери, регулювання цього процесу здійснюється міжнародними організаціями та документами міждержавного планування;

- сталий розвиток на національному рівні охоплює окремі країни, а стратегічне управління здійснюється на державному рівні;

- сталий розвиток на регіональному рівні характеризується балансом між соціальною, економічною та екологічною підсистемами регіону як цілісної системи, керованої національними та регіональними органами влади;

- місцевий рівень сталого розвитку охоплює міста, сільську місцевість та регіони, що потребує створення механізму управління сталим розвитком на основі регіональних та місцевих стратегій, органів місцевого самоврядування та участі громади.

Встановлено, що регіональними передумовами, які здійснюють безпосередній вплив на сталий розвиток міста виступають інституційні, соціальні, економічні та екологічні передумови.

Декомпозицію інтегрального індексу сталого розвитку міста можна схематично подати у вигляді рис. 1.

Як видно з рис. 1, декомпозиція інтегральної оцінки включає систему критеріїв та статистичних показників для їх побудови.

Комплексний набір нормативних актів, законів та організаційних структур на національному, регіональному та міському рівнях є важливим для досягнення сталого розвитку міст. До них належать законодавча база для сталого розвитку, така як закони, акти, постанови та розпорядження органів влади всіх рівнів. Крім того, вирішальну роль у формуванні умов для сталого розвитку міст відіграє реальна система органів влади та відомств усіх рівнів (законодавчої, виконавчої та судової), а також залучення неурядових громадських організацій.

Рис. 1. Декомпозиція інтегральної оцінки сталого розвитку міста [22]

Регіональний рівень сталого міського розвитку залежить від наявності ефективної системи органів влади, зокрема обласних державних адміністрацій та обласних рад. Крім того, сталий розвиток міст на цьому рівні залежить від різних соціальних факторів у регіоні, таких як стан розвитку, показники та моделі як регіональних, так і міських соціальних систем. Ці передумови охоплюють такі показники, як чисельність і зростання населення, стан ринку праці, доходи та рівень життя, а також стан і рівень розвитку соціальної інфраструктури та системи соціального забезпечення.

Стан економічної системи, що визначається такими факторами, як фінанси та бухгалтерський облік, підприємницька діяльність, інвестиції та інновації, торгівля та промисловість, має вирішальне значення для сталого розвитку міста з точки зору регіональних економічних вимог.

Сталий розвиток міста залежить від екологічних умов регіону та використання природних ресурсів. Ключові фактори, які слід враховувати, включають ступінь забруднення повітря, ефективність збирання та управління відходами, а також витрати на охорону навколишнього середовища.

Отже, подані вищі теоретичні узагальнення можуть слугувати методичним підґрунтям для розробки механізму управління сталим розвитком міста задля підвищення його конкурентоспроможності в контексті викликів процесу інтеграції України до Європейського Союзу.

Література:

1. Павліха Н.В., Войчук М.В. Організаційно-економічні засади управління сталим розвитком міста: монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 236 с.